

## บทคัดย่อ

T 159794

- ชื่อภาคนิพนธ์ : คุณภาพชีวิตของประชาชนตอนกลางลุ่มแม่น้ำอิง ด้านความมั่นคงในการ  
ดำเนินชีวิตในครอบครัวและชุมชน : กรณีศึกษา อำเภอขุนตาล  
จังหวัดเชียงราย
- ชื่อผู้เขียนงาน : นายวีระศักดิ์ มโนวรรณ
- ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
- ปีการศึกษา : 2547
- 

การศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของประชาชนตอนกลางลุ่มแม่น้ำอิง ด้านความมั่นคงในการ  
ดำเนินชีวิตของประชาชนศึกษากรณีอำเภอขุนตาล จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ  
(1) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนตอนกลางลุ่มแม่น้ำอิงด้านความมั่นคงในการดำเนิน  
ชีวิตในครอบครัว (2) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนตอนกลางลุ่มแม่น้ำอิง ด้านความ  
มั่นคงในการดำเนินชีวิตในชุมชน

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจากประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำอิงในเขต  
อำเภอขุนตาล จังหวัดเชียงราย จำนวน 3 ตำบลคือ ตำบลคำ ตำบลป่าตาล ตำบลยางฮอม ทั้งหมด  
7,822 ครัวเรือน โดยการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างตำบลละ 50 คน รวมทั้งหมด 150 คน เครื่องมือที่ใช้  
ในการศึกษาวิจัยคือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย  
และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

### ผลการศึกษา

(1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือน 4-6 คน  
ส่วนใหญ่การศึกษาสูงสุดจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรกรรม  
รายได้ระหว่าง 5,001 – 10,000 ต่อเดือนต่อคน ส่วนใหญ่มีหนี้สิน

(2) คุณภาพชีวิตด้านความมั่นคงในการดำเนินชีวิตในครอบครัว ภาพรวมอยู่ในระดับสูง  
ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงคือ สภาพบ้านที่อยู่อาศัย ส่วนตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตที่มีระดับ  
ค่าเฉลี่ยต่ำคือ สถานะทางการเงินของครอบครัว เพราะมีรายจ่ายมากกว่ารายรับ

(3) คุณภาพชีวิตด้านความมั่นคงในการดำเนินชีวิตในชุมชน ภาพรวมอยู่ในระดับสูง ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงคือ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตที่ระดับค่าเฉลี่ยต่ำคือการรับรู้ข้อมูล ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม

#### ข้อเสนอแนะ

(1) รัฐบาลควรสนับสนุนให้ประชาชน ส่วนใหญ่ซึ่งประกอบอาชีพการเกษตรกรรมหันมาใช้แนวทางการผลิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจแบบพอเพียง ส่งเสริมให้มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร เพื่อลดต้นทุนการผลิต และรักษาสภาพแวดล้อม

(2) รัฐบาลโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการเพิ่มราย ได้แก่ประชาชน โดยส่งเสริมการปลูกพืชที่เหมาะสมให้ข้อมูลทางวิชาการผลิต การประกอบอาชีพเสริม นอกฤดูการทำนาและหาตลาดจำหน่ายผลผลิตที่ผลิตได้

(3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรส่งเสริมการจัดประชาคมหมู่บ้าน เพื่อเป็นเวทีการเสนอปัญหาและแสดงความคิดเห็นในการพัฒนา เพื่อความมั่นคงในชุมชนที่ยั่งยืน ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ตลอดจน ส่งเสริมให้ประชาชน ร่วมคิดร่วมทำและแก้ไขปัญหาของชุมชนเอง

(4) โครงการอนุรักษ์อนุรักษ์และพัฒนาลุ่มแม่น้ำอิง สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ศูนย์ภาคเหนือจังหวัดเชียงราย ควรมีส่วนร่วมกับประชาชนและองค์กรอื่น ๆ ในเขตพื้นที่ลุ่มแม่น้ำอิงในการศึกษาวิจัยเพื่อเป็นการสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการในการอนุรักษ์และพัฒนาลุ่มแม่น้ำอิงอย่างยั่งยืน

## ABSTRACT

**TE 159794**

Title of Research Paper : Quality of Life of the People in the Central Area of the Ing River in Terms of Security of Family Life and that of Community Life : A Case Study of Khun Tan District, Chiangrai Province

Author : Mr. Wirasak Manowan

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2004

---

The purpose of the study was to measure the quality of life of the people living in the central area of the Ing river, with focus on the security of family life and the security of community life.

The total population of the study were 7,822 households in 3 tambons – Ta, Pa-tan, and Yanghom-located in the central area of the Ing river in Khun Tan District, Chingrai Province. Fifty household heads from each tambon were selected to be the sample. The total sample was, therefore, 50 people. A questionnaire was used to collect the data, and the descriptive statistics, i.e., percentage, mean and standard deviation were used to analyze the data.

The findings were summed up below.

(1) General background data. Most of the samples had 4-6 family members. Also, most completed secondary school. Most were engaged in agriculture and earned a monthly income of 5,001-10,000 baht. They majority were in debt.

(2) The overall security of family life was found to be high the indicator of the quality of life that had the highest mean was housing and the indicator that had the lowest mean was financial status of the family because the expense exceeded the income.

(3) The overall security of community life was also found to be high. The indicator of the quality of life that had the highest mean was safety in life and property while the indicator that had the lowest mean was getting information about the environment.

**Recommendations**

(1) The government should support people who work in the agricultural sector to turn to self-sufficiency economy. It should promote the use of bio-organic fertilizers to increase agricultural produces to reduce the product cost and to conserve the environment.

(2) The tambon administrative organization should play a part in increasing people's income by suggesting them to grow the right crops and by giving them techniques of production. It should support them to have or secondary occupation after the harvest season and find markets for their produces.

(3) The tambon administrative organization should hold a forum for people to present their problems and express their opinions on sustainable development of their community in terms of social, political and economic aspects. It should urge people to work together in solving community problem.

(4) The Project for Concerning and Developing the Ing River of National Institute of Development Administration in the North Center (Chiangrai Province) should join people and other organizations in the Ing river area to conduct research to have enough technical information to conserve and develop the Ing river sustainable.